Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0419U005536

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-12-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Дар'я Володимирівна
2. Kovalenko Darya Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-12-2019

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Біологія

Місце роботи здобувача: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь, Мелітопольський р-н., Запорізька обл., 72312, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.051.04

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, 72, м. Дніпро, Дніпропетровський р-н., Дніпропетровська обл., 49010, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, 20, м. Мелітополь, Мелітопольський р-н., Запорізька обл., 72312, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35

Тема дисертації:

1. Угруповання наземних молюсків (Mollusca) техноземів Нікопольського марганцеворудного басейну

2. Terrestrial mollusc (Mollusca) communities of Nikopol manganese ore basin technosols

Реферат/анотація:

1. У дисертації встановлено закономірності динаміки та стійкості угруповань та популяцій наземних молюсків (Mollusca) техноземів Нікопольського марганцеворудного басейну. Об'єктом дослідження є угруповання та популяції наземних молюсків техногенних екосистем Нікопольского марганцеворудного басейну (Україна). Предмет вивчення – закономірності динаміки та стійкості угруповань наземних молюсків та особливості екологічних ніш окремих видів в умовах штучно створених ґрунтоподібних конструкцій – техноземів. У роботі вперше доведено значення едафічних властивостей техноземів (електрична провідність, твердість та агрегатний склад) та особливостей рослинного покриву (структура фізіономічних типів та екологічні режими, які оцінено за допомогою фітоіндикації) як предикторів екологічної ніші наземних

молюсків техноземів; встановлено інваріантний характер у часі та видоспецифічний і особливий для техноземів характер розподілів чисельності популяцій молюсків на тлі значної просторово-часової варіабельності чисельності популяцій; доведено стійкість угруповань молюсків техноземів та висловлено гіпотези, які пояснюють механізми стійкості угруповань; встановлено особливості екологічних ніш наземних молюсків техноземів. У дисертації вдосконалено процедуру цифрового дешифрування знімків поверхні Землі з метою кількісної оцінки проективного покриття різних фізіономічних типів. У результаті проведеної роботи розроблено підхід для дешифрування цифрових знімків поверхні Землі з метою виявлення проективного покриття рослинності та окремих категорій рослинного покриву – фізіономічних типів.

2. According to the priority of directions in the development of science and technology in Ukraine, as the most important issues of the development of scientific and technical, socio-economic, socio-political, human potential in order to ensure Ukraine's competitiveness in the world and sustainable development of society and state, there are the technologies of consistent use, preservation and enrichment of biological resources and improving their quality and safety, preserving biodiversity and technology of rational use of soils and preserving their fertility. Technogenic territories, formed while pulling roach out to the surface, are qualitatively new edaphotechnical components of ecosystems with specific composition and features interacting with the environment. Surface mining operations cause the complete destruction of all components of biogeocoenosis: edaphotope, phytocenosis, zoocenosis and microbiota. At the beginning of biological development, technosols are characterized by unfavourable edaphic properties, and in the process of the biological stage of the reclamation, most of the limiting factors (supply of nutrients, salinity, physical features) reduce their restrictive effect. An important scientific issue is the discovery of mechanisms that cater for the preservation of ecological diversity and form biogeocoenic bonds that determine the dynamics of biological productivity in ecosystems. All the above mentioned state the relevance of studying the regularities of formation of animal communities in soil-like structures artificially created in the process of soil reclamation. In the work for the first time the significance of edaphic properties of technosols (electrical conductivity, hardness and aggregate composition) and features of the vegetation cover (structure of physiognomic types and ecological regimes assessed by means of phytoindication) have been proved as being the predictors of ecological niches of terrestrial molluscs in technosols; the invariant in time character, and species-specific and peculiar for the technosols nature of the mollusc populations abundance distribution on the background of considerable spatial-temporal variability of the population size have been determined; the consistency of the communities of technosols have been proved; and the hypotheses that explain the mechanisms of the consistency of the communities have been described; the features of ecological niches of terrestrial molluscs of technosols have been established. In the dissertation, the procedure of digital decoding photographs of the Earth's surface has been improved aimed at quantitative evaluation of the projective coverage of various physiognomic types. As a result of this work, an approach for decoding digital photographs of the Earth's surface was developed to detect the projective vegetation cover and some vegetation cover categories – physiognomic types. This approach is an alternative to the widespread ocular method and provides an opportunity to obtain quantitative and objective assessment of the state of vegetation cover, which can be used both for monitoring the state of vegetation during the biological stage of reclamation, and for measuring ecogeographical predictors of the ecological niche of terrestrial animals, including molluscs. The practical result of the work is also that, along with the assessment of the population size as its fundamental characteristic, it is necessary to use the indexes of the correspondence of the observed molluscs abundance distribution to the theoretical models. The correspondence of one or another model indicates the quality of the population, which is very important for achieving the objectives of monitoring and environmental assessment of the state of the soils being reclaimed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жуков Олександр Вікторович
2. Zhukov Olexander Viktorovich

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришко Віталій Миколайович
2. Gryshko Vitalii M.

Кваліфікація: к. б. н., 03.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грицан Юрій Іванович

2. Gritsan Yurij Ivanovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мальцева Ірина Андріївна

2. Maltseva Iryna Andriyivna

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домніч Валерій Іванович

2. Domnich Valeriy Ivanovych

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кульбачко Юрій Люцинович

2. Kulbachko Yuriy

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради — Пахомов Олександр Євгенійович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні — Пахомов Олександр Євгенійович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності — Юрченко Т.А.